

Казки про добро і зло

БІДНИЙ ВОВК

Бідний вовк

Ото був собі такий бідний вовк, що трохи не здох з голоду; ніде нічого не пійма. От, та й пішов він до Бога просити пищі. Приходить до Бога та приставився таким бідним, таким бідним, що ще гірший, ніж був. «Боже,— каже,— милостивий! Дай чого їсти, а то пропаду з голоду». — «А чого тобі їсти?» — каже Бог. — «Чого дай, то дай». — «Отам на лугах пасеться попова кобила, вона ніяк не підбіжить, отту й з'їж!»

От вовк мерщій од Бога, трюх-трюх,— так біжить! Та до кобили: «Здорова була, кобило! Казав Бог, щоб я тебе з'їв». — «Що ж ти таке, що ти будеш мене їсти?» — «Вовк!» — каже. — «Та брешеш — собака!» — «Їй-богу,— каже,— вовк». — «Ну, коли ж ти вовк, з чого ж ти починатимеш мене їсти?» — «А з голови!» — каже. — «Е, вовчику,— каже,— вовчику! Коли вже ти наважив мене з'їсти, то починай мене з хвоста; то поки доїси до середини,— а я все буду пастись,— та й доситішаю; тоді ти й закусиш ситеньким». — «Чи так, то й так!» — каже вовк та зараз до хвоста... Як потягне за хвіст, як вихоне та кобила задом, як дасть копитами в пику... Вовк не зна вже, чи на сім, чи на тім світі... А кобила як дремене! Аж курява встала. От вовк сидить собі та й дума: «Чи я не дурний, чи я не скажений... Чому було не хватати за горло?!»

От він уп'ять потяг до Бога просить пищі. «Боже,— каже,— милостивий! Дай чого хоч трохи попоїсти, а то опухну з голоду». — «Хіба,— каже,— тобі кобили трохи?» Лає: «Хай,— каже,— з неї шкуру живцем на гамани злуплять! Не то не наївся, та трохи пики не розбила...» — «Ну, коли ж так,— каже Бог,— то піди, отам над яром, такий ситий баран пасеться, то ти його й з'їж». Пішов вовк. Баран пасеться над яром. «Здоров, баране!» — «Здоров». — «Казав Бог, щоб я тебе з'їв». — «А що ти таке, що ти будеш мене їсти?» — Каже: «Вовк!» — «Та брешеш — собака!» — «Ні, їй-богу,— каже,— вовк!» — «А коли ж ти вовк, то як ти мене їстимеш?» — «А як їстиму?!.. З голови почну, та й увесь мій — не як!» — «Е, вовчику, каже,— вовчику! Коли вже наважив мене їсти, то стань краще от над оцим яром і рот роззяв, а я сам так туди й ускочу». — «Ставай»,— каже. От став він якраз над кручею — така круча! — роззявив рот — так тая пасть аж зяє: от би проковтнув! А баран як розженеться, як вчистить у лоб. Він — беркиць у яр... Добре наївся!.. Тоді сів сердега та й плаче: «Чи я не дурний, чи я не скажений... Чи то видано, щоб живе м'ясо та само у рот ускочило?!»

Думав, думав... От пішов знов до Бога просить пищі. «Боже,— каже,— милостивий, Боже милосердний! Чого дай, то дай попоїсти, а то пропаду з голоду». Бог каже: «Такий з тебе їдець! Тобі якби само у рот ускочило... Та вже що з тобою казать: піди, там чоловік на дорозі загубив сало — то й твоє: воно нікуди не втече». Послухав. Прийшов на місце — аж лежить сало. Він сів та й дума: «Добре,— каже,— з'їм я його, а воно ж солоне — пити захочеться... Піду спершу нап'юся, а тоді вже...» Пішов. Поки там до річки та од річки, а чоловік оглядиться, що нема сала, повернувся — коли лежить. Узав тоє сало. Приходить вовк — нема сала. От він сів та й плаче: «Чи я не дурний, чи я не скажений! Хто ж таки не ївши п'є?»

Сидів, сидів... Так їсти — аж-аж-аж!.. Йде знову до Бога просити пищі. «Боже,— каже,— милостивий, Боже милосердний! Чого дай, то дай попоїсти, а то віку не доживу...» — «Та й обрид вже ти,— каже,— з тією їжею! Та що вже з тобою казать: піди, там недалечко села пасеться свиня, оту й з'їж!» Пішов. «Здоров, свине!» — «Здоров». — «Казав Бог, щоб я тебе з'їв». — «А що ти таке, що ти будеш мене їсти?» Каже: «Вовк!» — «Брешеш — собака!» — «Ні,— каже,— вовк!» — «Хіба ж,— каже,— вовкові їсти нічого?» — «Нічого»,— каже. «Коли ж,— каже,— нічого, то сідай на мене, я тебе повезу на село. У нас тепер вибирають усяке начальство, може й тебе виберуть». — «Чи так, то й так! Вези!» Сів на свиню. Прибігла в село. Вона як закувіка — аж вовк перелякався: «Чого се ти,— каже,— кричиш?» — «Та це ж я,— каже,— скликаю громаду, щоб тебе швидше вибрали на начальство». Коли це люди як сунуть з хат — з кочергами, з рогаками, з лопатами...

Хто що запопав... У вовка аж дух сперло, так перелякався (непереливки вже йому!), — потихеньку до свині: «Скажи — чого це такого народу біжить?» — «Та це ж,— каже,— для тебе». От народ як зсадив вовка, як почав пірчить — то вже йому й не хочеться: насилу живий вирвався!

Як дерне — та прямо до Бога. «Боже,— каже,— милостивий, Боже милосердний! Дай чого-небудь хоч кришечку попоїсти, а то от-от віку кінець». Бог каже: «Піди, там он йде кравець,— нападеш та й поживишся». Ледве потопає. Перестріва на дорозі. «Здоров, чоловіче!» — «Здоров». — «Казав Бог, щоб я тебе з'їв». — «А ти що таке, що станеш мене їсти?» Каже: «Вовк!» — «Брешеш — собака!» — «Ні,— каже,— їй-богу вовк». — «Та й малий же,— каже,— з біса; ану, я тебе поміряю». Та як укрутить у хвіст руку — давай мірять! Міряв його, міряв... Вже тому вовкові й дихать не хочеться, а він усе його міря: «Аршин! І вздовш [і вшир]!» Потім міряв, що аж хвіст у руці зостався... Вовк як чкурне!.. Та вже годі до Бога, та побіг до вовків: «Вовчики-братики! Таке й таке лихо!» Вони давай гнаться, давай гнаться за тим кравцем. Що тут у світі робити? Бачить — біда! Аж стоїть дерево. Він на те дерево; заліз аж на саму верховину. А вовки так те дерево й оступили, так зубами й клацають... Вовк і каже: «Ні,— каже,— браця — нічого з цього не буде! От як зробим: я стану на землі, а ви усе на мене, усе на мене — один зверх одного; аж поки досягнем скурвого сина...»

Стали один зверх одного — така драбина! Тоді верхній: «Ану, злізай, скурвий сину, будемо тебе їсти!» — «Аа-а! — каже,— вовчики-братики, помилуйте мене, не їжте!» — «Ні,— каже,— не можна; злізай!» — «Постойте ж,— каже,— я на сход душі хоч табаки понюхаю». Тільки що нюхнув та — ачхи! А спідньому вчилось, що він верхнього міря та каже: аршин! Та як присяде — так усі й покотились... Оттакий ворох!.. А він тоді драла... Вони за ним; піймали і розірвали. А чоловік тоді зліз з дерева. «Спасибі,— каже,— Богу, що не попущено душі християнської лютому звіру!» Та й пішов собі безпешно додому, та й живе собі з молодницею, та їсть книші з паляницею. І я там був, мед-вино пив,— по бороді бігло, а в роті нічого не було.

От вам казка, мені бубликів в'язка, мені колосок, а вам — грошей мішок.